

Smartmålere: Er senderen avslått på den nye måleren? Blir du syk likevel? Slik sjekker du!

Denne teksten sto først som bloggpost på <http://einarflydal.com> den 27.08.2018

SMARTservice
NORGE
Et selskap i Ringierkraft

AKTUELT PROSJEKTER FAQ JOBBE HOS OSS OM OSS KONTAKT

DET FINNES INGEN UNNSKYLDNINGER
Vårt team er det ræste i landet på installeringer av AMS.
Vi gir alt for at dine kunder skal få på plass AMS som avtalt.

OM OSS

650K
SMARTE STRØMMÅLERE
Vi har en fjerdedel av det norske markedet

480K
MONTERT HITTIL
Best på montasje

112
KOMMUNER
Leveranser over hele landet

276
MONTØRER
Kun de ræste og beste monterene

*Nei, det finnes ingen unnskyldninger, for de vet nok til at de burde undersøke bedre.
(annonse fra AMS-montørselskap)*

Mange er engstelige for at den nye måleren de har fått installert eller snart skal få, faktisk sender likevel - selv om de har fått fritak og radiokommunikasjonen skal være fjernet. Her får du hjelp til å sjekke.

Noen får til og med helseplager likevel. Her får du vite om et par årsaker som verken nettselskapene, NVE eller Strålevernet hadde forutsett.

EMF-Consult har tatt fram et nyttig faktaark som kan brukes til å sjekke selv om målerens sender er aktiv. Du blir tydelig forklart hvordan du kan lese det av på målerens panel. Du finner faktaarket som PDF-fil [HER](#), eller du kan gå til EMF-Consults side på nettet [HER](#). Resten løser du selv.

Men det er ikke hele historien:

Noen nettselskapers kundeservice foreslår at man skal godta at senderen er aktiv ved installasjon – "så kommer vi heller og fjerner den hvis du skulle få helseplager." Det skal man ikke godta: Det er god og gammel miljømedisinsk kunnskap at helseplager og sykdommer gjerne oppstår ved at man *overskrider terskler*. Fram til da merker man ingenting, men deretter er alt forandret, selv når kilden fjernes. (Mer om dette finner du i bloggposten min om Hans Selye, [24.10.2015](#).) Mange el-overfølsomme har gjort nettopp denne erfaringen, det framgår av mange av [smartmålerhistoriene](#).

Kommunikasjonskortet skal derfor være fjernet - og eventuell programvaremessig fjerning av radiofunksjonen skal være gjort (gjelder Kamstrup-målere) - *før* installasjon.

Men heller ikke dette er hele historien:

Enkelte reagerer akutt på skitten strøm selv fra små ladere. De kan reagere på skitten strøm fra den nye måleren, selv om den neppe er verre enn en mobillader eller trafo'en til en radio. De kan derfor reagere selv om måleren ikke har aktiv sender. Hva de bør gjøre, vet per dato ingen, for noe slikt har ikke nettselskapene eller NVE tatt høyde for. De har bare gitt anledning for fritak fra radiosenderne

i "egen" måler. Du kan investere i strømfiltre som du må betale selv. Husk å ta vare på kvitteringen, og meld fra til nettselskapet at du kan komme til å sende dem krav om dekning av dine utgifter.

Men enda er det mer å fortelle:

Det rapporteres flere tilfeller der folk får klare helseplager etter installasjon *til tross for at radiokommunikasjonen er fjernet*. I alle fall i enkelte av disse tilfellene henger det sammen med kombinasjoner av jordingsfeil og målerens strømforsyning, som fører til at det skapes og spres skitten strøm i ledningsnettet i huset og ellers i omgivelsene. Montører har opplevd at dette skjer – med øyeblikkelig virkning på husets beboer. Flere detaljer om dette foreligger ikke, og ingen undersøker dette, så vidt jeg vet. Men fordi jeg ble tipset om det av en montør, kunne jeg gi tipset videre til en mann som ringte meg og spurte hva han skulle gjøre, for kona var blitt enda sjukere etter at måleren var skiftet – selv om måleren var uten kommunikasjon. Konas beretning kommer i en seinere bloggpost.

Mistenker du at noe slikt skjer hos deg, bør du få sjekket huset for jordingsfeil snarest, og kanskje også sjekke om det kommer skitten strøm fra nabolaget. Kanskje det er naboen som har den dårlige jordingen?

En ting er de akutte helseplagene som vi kaller el-overfølsomhet. En annen er langsiktige helsevirkninger. De to er sider av samme sak. Vi bruker mest oppmerksomhet på de forholdsvis få med akutte helseplager. Men i det store bildet er det nok de langsiktige virkningene på oss alle som er de mest skadelige, og der gjelder ordtaket om at "mange bekker små, gjør en stor å". På hytta mi er nivået nå gått opp fra lave $0,5 \mu\text{W}/\text{m}^2$ til rundt $25 \mu\text{W}/\text{m}^2$ etter at naboene fikk nye målere og HafslundNett velsignet oss med en oppsamlingsenhet med antenne. Det er fortsatt latterlig lite i forhold til normalt nivå i by (hjemme er det 300 like utenfor døra, og det er lavt), men det er likefullt en 50-dobling, og med pulsing som en rekke forskningsprosjekter har påvist gir helseskadelige forandringer. Derfor bør noen snart gripe til vettet i stedet for å grave seg ned i sine skyttergraver bak skrivebordet.

Einar Flydal, den 27. august 2018